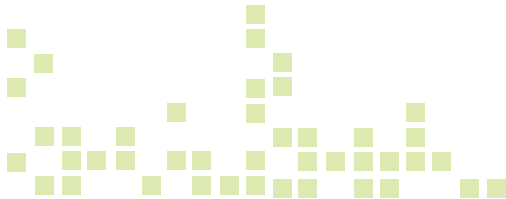

سبب توسعه و تکامل سریع این صنعت گردید. از آنجایی که توسعه توریسم نیاز به سرمایه گذاری کلان ندارد و جای جای سرزمین ما هم به لحاظ موقعیت مناسب و مساعد جغرافیایی و وجود بسیاری از مواهب طبیعی، فرهنگی می تواند در سطح ملی، منطقه ای و بین المللی از درآمد قابل توجهی برخوردار شود. این امر، نیازمند همتی ملی در جهت شناساندن جاذبه های گردشگری و بررسی چالشهای گردشگری در سطوح مختلف ملی، منطقه ای و محلی است. بطوریکه از توجه صرف به جاذبه های گردشگری در چندین قطب عمده گردشگری و تمرکز شدید امکانات رفاهی تفریحی در آنها جلوگیری گردد. عدم برنامه ریزیهای اصولی و متکی بر عدالت اجتماعی هم در روابط انسان با انسان و هم در روابط انسان با محیط، اثرات زیان بخش و جبران ناپذیری را به بار می آورد. هدف از ارائه این مقاله شناساندن جاذبه های گردشگری شهرستان کوهدشت و بیان چالشهای گردشگری در این شهرستان است.

بررسی چالش های گردشگری شهرستان کوهدشت و معرفی جاذبه های گردشگری آن

معصومه اسدی عضو هیات علمی دانشگاه پیام نور
قسمت اول

در جهان امروزی که تکنولوژی مدرن زندگی انسان را به ویژه در جوامع شهری با مشکلات زیادی از جمله، تقسیم کار، تولید انبوه، خستگی شدید و طاقت فرسا مواجه ساخته است، مسافرت و تغییر مکان موقت برای رفع خستگیها و تجدید قوای جسمی و روحی امری ضروری به نظر می رسد. در واقع عوامل متعددی چون پیدایش شهرها و گسترش شهرنشینی، موتوریزه شدن جابه جایی، ارتقای سطح فرهنگ و بینش اجتماعی پیدایش مؤسسات و آژانسهای توریستی، چاپ و ارائه نشریات، بروشورهای تبلیغاتی و نقشه ها و ...

جهانگردی

ژئوپزشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع

گذاری کمتری در مقایسه با بخش کشاورزی و صنعت دارد.

موقعیت شهرستان کوهدشت

این شهرستان با جمعیتی حدود ۲۰۹۸۲۱ نفر در غرب استان لرستان واقع شده از شمال به استان کرمانشاه، از شمال باختری، جنوب و جنوب باختری به استان ایلام و از خاور به شهرستان خرم آباد محدود می‌شود. مرکز شهرستان کوهدشت از نظر جغرافیایی در ۴۷ درجه و ۳۶ دقیقه درازای خاوری و ۳۳ درجه و ۳۲ دقیقه پهناي شمالی و ارتفاع ۱۱۹۵ متری از سطح دریا قرار دارد. آب و هوای کوهدشت معتدل و نیمه خشک بوده و بیشترین دمای هوا در این منطقه ۴۲ درجه و کمترین دما ۷- درجه ثبت شده است. میزان بارندگی این شهرستان به طور متوسط ۴۵۰ میلی‌متر در سال است. جنس خاک منطقه آهکی و رسی است و مهم‌ترین اقلام زراعی و باغی شهرستان کوهدشت شامل گندم، جو، بنشن، ذرت، چغندر، قند، تره بار، سیب، انار، انگور، هلو، انجیر و زردآلو است. دامداری نیز به شیوه های سنتی در این شهرستان رواج کامل دارد. شهرستان کوهدشت از وضع اقتصادی نسبتاً خوبی برخوردار است و محصولات کشاورزی و دامداری آن جزو صادرات شهرستان به شمار می‌آیند. مسیرهای دسترسی این شهرستان به اطراف از طریق راه آسفالت فرعی کوهدشت - خرم آباد به سمت خاور به طول ۹۴ کیلومتر و راه آسفالت اصلی به سمت جنوب باختری به طول ۱۸ کیلومتر تا راه سراسری اصلی دزفول - کرمانشاه امکان پذیر است. با توجه به ویژگیهای اقلیمی شهرستان به نظر می‌رسد که در تمام فصول سال شرایط مناسبی جهت جذب توریست داشته باشد. شهرستان کوهدشت، با توجه به مطالعات باستان‌شناختی انجام شده در کانون های «سرخدم لری، همیان» و «سرطراحان» از پیشینه کهنی برخوردار است. حمدالله مستوفی در «تاریخ گزیده» از کوهدشت و «طراحان» نام برده و معتقد است که چندین قرن قبل از ورود اعراب این شهرها از بین رفته‌اند. کشف معبد آشوری در این منطقه بیانگر آن است که مردمانی قبل از هزاره اول پیش از میلاد در این نواحی زیسته و آیین های دینی خود را به جای می‌آوردند. علاوه بر اماکن تاریخی که تا کنون از سوی مورخین مورد شناسایی واقع شده اند اهالی این شهرستان خود به عینه شاهد این امر هستند که در حین ساخت و سازهای جدیدی که در سطح شهرستان کوهدشت صورت می‌گیرد به وفور با آثار سکونتگاهی و گنجینه های متعددی که در زیر خاکهای این شهرستان مدفون شده اند مواجه می‌شوند، آنگونه که به نظر می‌رسد ساکنین شهری با این قدمت طولانی بر روی شهری دو طبقه آنگونه که فقط در مخیله انسان می‌گنجد ساکن شده اند.

جاذبه های طبیعی در شهرستان کوهدشت

صنعت توریسم دارای اشکال متنوعی شامل توریسم درمانی، توریسم فرهنگی و آموزشی، توریسم اجتماعی، ورزشی، مذهبی و زیارتی می‌شود که بر اساس ویژگیهای محیطهای طبیعی و انسانی دسته بندی می‌شوند که تفکیک و برنامه ریزی در هر کدام از این زمینه ها با هم متفاوت است. **غار بت خانه:** این غار در ۱۸ کیلومتری جنوب خاوری شهر کوهدشت، در کوه «دمچهر» قرار دارد. قسمتی از دهانه غار به علل طبیعی بسته شده است، اما قسمتی از آن باقی است که باید به شکل خزیده از آن گذشت و به غار وارد شد. درازای دهانه غار، ۱۸ متر و ارتفاع سقف آن نزدیک به ۲۰ متر است. سراسر سقف و دیواره آن به علت نفوذ آب از لایه های آهکی، سفید شده است. غار، شامل دو قسمت جنوبی و شمالی است که قسمت شمالی آن وسیع تر است. وجود سنگ چخماق و سفال های شکسته سیاه و منقوش، مویذ زندگی غار نشینی در این ناحیه است. آثار دوره های مختلف تمدن های گذشته در این غار یافت شده و به نظر می‌رسد که در آن آثار پالئولیتیک نیز وجود داشته است. درازای

غار نزدیک به ۲۰۰ متر و پهنای آن به طور متوسط ۲۰ متر است. اشکال زیبای استالاکمیت های متعدد این غار که ارتفاع برخی از آن ها به ۵۰ متر می‌رسد، موجب شده است که این غار را «بت خانه» بنامند. غار میرملاس: این غار در کوه «سرسرخن» در فاصله حدود ۲۰ کیلومتری شهر کوهدشت واقع شده است. غار «میرملاس» به مرور زمان درهم ریخته و در حال حاضر سایبانی بیش، از آن باقی نمانده است. نقاشی هایی در دو طرف جنوب و شمال غار روی دیوار سایبان نقش بسته مربوط به دوازده هزار سال پیش می باشد که در معرض عوامل طبیعی و انسانی قرار دارند. بیشتر نقاشی ها، صحنه هایی از شکارگاه یا رزمگاه را مجسم می سازند. برخی نیز، نقش حیواناتی هستند که نمی توان نوع آن ها را تشخیص داد.

غار عالی آباد: این غار در منطقه کوهدشت واقع شده و یکی از محل های سکونت انسان های پیش از تاریخ بوده است. غار پس از یک فرود ۶ متری تا عمق ۴۲۰ متری ادامه می یابد. برای بازدید کامل از این غار، وسایل فنی کامل مورد نیاز است. دره سرطهران: دره ای طولانی و وسیع است که در باختر بخش کونانی کوهدشت واقع شده است. این دره، از جنوب به کوه «گور» که مانند دیواری آن را احاطه کرده است، محدود می شود. در این دره، دو طایفه به نام های «کوشکی» و «کراوند» زندگی می کنند. قسمت باختری سرطهران به رودخانه سیمره منتهی می شود. منطقه باختری سرطهران کوهستانی و راه های آن مال رو است. در دره سرطهران، انبوهی تپه باستانی دیده می شود. از جمله اشیای به دست آمده از سرطهران، یک بت سنگی است که شاید به دوره ایلامی ها مربوط باشد.

پارکهای جنگلی:

جنگلهای این شهرستان ادامه جنگلهای بلوط زاگرس است که در بخشهای مختلف شهرستان کوهدشت به وفور به چشم می خورد از جمله می توان به پارک جنگلی شهید کونانی در مسیر جاده کرمانشاه پل دختر نام برد. مناسبانه بیشتر این جنگلهای و گونه های جانوری آن به دلیل عدم نظارت صحیح در حال تخریب شدید بوده و سالانه سطح وسیعی از آنها توسط ساکنین کم توجه به زیر کشت می رود.

دره شیرز:

این منطقه در شمال شهرستان کوهدشت و در محیطی کوهستانی و مرتفع در میان کوه های سر به فلک کشیده و دره های عمیق واقع شده است. منطقه شیرز، با اقلیمی سرد و کوهستانی در فصل پاییز و زمستان و هوای معتدل و مناسب در فصل بهار و تابستان دارای پوشش گیاهی و جنگلی خوبی است که این شرایط موجب شده زیستگاه مناسبی برای جانوران فراهم شود. تنگ شیرز را می توان از حیث سورفولوژی و ریخت شناسی از بدایع و نگین اقلیم کوهدشت و به واسطه زیبایی های خدادادی آن، نگین سبز لرستان دانست. شکل خاص، آب زلال و پوشش جنگلی و گیاهی بکر، طبیعت بسیار زیبا و دل انگیز و وجود دره تنگ و صخره ای زیبایی خاصی به این منطقه تفریحی گردشگری بخشیده است. فرسایش سنگ ها و کوهها چهره خاصی به این دره داده که در مجموع آن را به محیطی شگفت انگیز و جذاب برای حضور گردشگران و استفاده از این طبیعت زیبا تبدیل کرده است. وجود سایت های غنی باستانی متعلق به دوره های سنگی (عصر حجر) و دوره بعدتر در این دره از دیگر ویژگی ها و خصوصیات ممتاز منطقه شیرز است. منطقه شیرز به لحاظ ویژگی های خاص تاریخی، تفریحی و گردشگری توان تبدیل شدن به یک منطقه نمونه گردشگری در زمینه های ژئوتوریسم و اکو توریسم را داراست.

ادامه دارد...

